

L'escut genuí de Badalona

written by Jordi Salat | 22 de novembre de 2022

El primer referent identitari que vaig veure quan vaig arribar a Badalona per a quedar-m'hi a viure va ser l'escut municipal. Em va sorprendre que només tingués dues barres vermelles sobre fons groc, en lloc de les quatre que representen la identitat catalana. Per a mi la identitat és un factor molt important ja que penso que representa l'humanisme: els éssers humans tenen com un dels atributs identificar-se amb un referent que comporti un ideal i esperit, podem dir-ne també un alè vital. Sense un referent identitari els éssers humans no són poble, són massa en el sentit que li dona Sigmund Freud. I, en tant que massa, sempre manipulada i esclava captiva d'un poder que la domina mentalment.

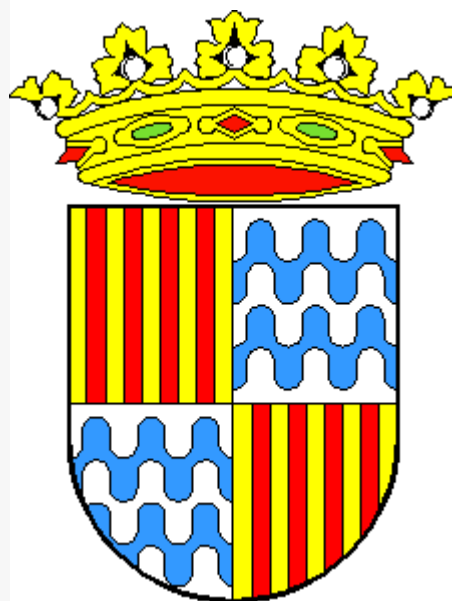

Tot mirant l'escut municipal de Badalona vaig preguntar-me si l'actual reflecteix la identitat catalana de la ciutat. Quin criteri s'ha de seguir per fer un escut dels pobles i les ciutats catalanes? S'haurien de posar les quatre barres identitàries catalanes a l'escut de Badalona? Potser tenia els quatre pals catalans originalment i es va canviar

per a treure-li la identificació catalana? Vaig recordar que s'havia volgut fer quelcom semblant, treure els quatre pals, a l'escut municipal de Barcelona.

Vaig posar "escut de Badalona" a Google i al web d'[Amics de Badalona](#) vaig trobar aquestes imatges on s'hi observa que antigament l'escut de Badalona sí que portava els quatre pals

com a referent català.

Pel que fa al quarter de les ones blaves llegeixo el següent: l'origen dels quarters locals, les ones blaves sobre argent, és l'escut de la família Gualbes, que va enllaçar amb els Santcliment, senyors de Badalona. Aquest següent és l'escut noble de la família Gualbes a Església de Santa Maria del Mar a Barcelona, primera imatge, i en l'Església de Sant Just i Sant Pastor a Barcelona, segona imatge.

Continuo llegint informació i em trobo les següents dades, que abans de l'aparició de l'actual escut, el segle XIX, Pasqual Madoz, en el seu Diccionari Geogràfic, descrivia l'escut de Badalona de la següent manera «Tiene esta villa por armas un escudo cuartelado, en primero y cuarto, en campo de oro, cuatro barras sangrientas, y en segundo y tercero, en campo de plata, cuatro fajas ondeadas de azul».

El 1912 l'Ajuntament va contractar a Lluís Domènech Montaner per tal d'esbrinar quin era el veritable escut de la ciutat, per la qual cosa l'arquitecte va dur a terme un estudi avui en dia perdut, que va resultar en l'actual disseny de caràcter modernista. El nou escut va ser aprovat per l'Ajuntament l'any 1914.

En reiterades ocasions s'ha demanat la reforma de l'escut de la ciutat, que sempre s'ha refusat des del consistori, que té la màxima potestat quant als canvis dels símbols locals. Tanmateix, tant dels àmbits polítics com també personalitats de l'àmbit cultural, com Joan Soler Amigó, han defensat l'actual escut, que és el que hi ha hagut sempre.

El 1997 l'assumpte va quedar pendent del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

No em puc creure, ara per ara, que Lluís Domènech i Montaner, que valorava la presència identitària de les quatre barres com així en va deixar constància en al Palau de la Música

Catalana, fes un estudi amb aquest error referencial que adúltera la identificació catalana. Per altra banda, trobo significatiu que aquest estudi, que es diu que ell va fer, avui en dia es trobi perdut, i no pugui certificar el que sembla una contrarietat.

L'argument d'"és el que hi ha hagut sempre" no és prou de pes, perquè els badalonins i badalonines iniciïn una campanya per a restituir l'escut municipal de Badalona amb el seu referent de les quatre barres vermelles sobre fons daurat. I, també a explicar quin és el seu simbolisme universal que va relacionat amb els quatre elements de la creació: aire, aigua, terra i foc, així com tot el pensament filosòfic que comporta. Un pensament que configura una identitat que té el seu marc referencial també en la psicologia, l'humanisme i el nacionalisme humanista. Dins del marc referencial *vernaclístic* o *genuinístic*, la identitat és dignitat.